

dijalektičnimi, deloma zastarelimi izrazi in zvezami. Posamezna imena in flamske izraze je prevajalec prav srečno poslovenil. Nič ne bi škodovalo, da je bil tu dosleden ter postavil namesto raznih flamskih izrazov za jedi in podobno kar pristna slovenska imena, pa najsi tudi ne odgovarjajo točno originalu, saj je to narodna epopeja, namenjena najširšim krogom občinstva; za inteligenta bi v tem slučaju zadostoval originalni izraz pod črto. S tem bi prišlo v prevod več enotnosti. Sicer pa je to seveda stvar okusa. Gotovo je, da je prevod v celoti slovenska umetnina, ki nudi slovenskemu čitatelju vso umetniško silo in estetične krasote, ki odlikujejo original.

Začetnih 34 poglavij je prevel O. Župančič. Odveč bi bilo, ako bi hoteli tej okolnosti posvečati posebno pažnjo ter stikati po razlikah v jeziku obeh prevajalcev. Župančičeve prevode dovolj poznamo in cenimo iz drugih del. Naj zadostuje, ako ugotovimo, da je Župančičev del prevoda nekoliko nežnejši in rahločutnejši. Z veliko ljubeznijo in opreznostjo izbira Župančič svoj besedni zaklad, Debeljak pa se nikjer ne straši krepkega, robatega, ako hočete tudi kosmatega izraza, ki pa vedno odgovarja duhu originala. *Dr. F. Sturm.*

Josip Kostanjevec: Zbrani spisi. I. zvezek. Samozaložba.

Naš literatski veteran povezuje svojo literarno žetev v snopje. Letina ni bila slaba, snopja bo cela kôpa, še čez. V samozaložbi je začel izdajati po pet pol obsegajoče snopiče v mali osmerki. Ureja jih po časovnem redu. Tako imamo v pričujočem prvem snopiču prvence. Že ti so kazali, ko so začeli izhajati v «Ljubljanskem Zvonu», lep dar realističnega pripovedovanja. Josip Kostanjevec, tako se mi zdi, se je šolal pri Jurčiču in Kersniku, posebno pri Kersniku. Njegove novele iz trškega in malomestnega življenja to dokazujejo. Kot novelist je imel v svoji dobi veljavno ime, ki se je, če se ne motim, rado imenovalo obcnem z imenom novelista Tavčarja. V tisti dobi je bil Josip Kostanjevec na višku svojega literarnega snovanja, takrat je napisal skoraj vsa in najlepša svoja dela. Pozneje mu je «na življenja trnjevi poti» moč peresa nekoliko odnehala. Ladjico življenja so mu zgrabili nemirni, viharni valovi in so mu jo metali ob čeri... Najtrdneje in najbolje pa se je držal v mnogih povestih, ki jih je napisal za Mohorjevo družbo. Škoda, da ni spoznal, kam še posebno spada po daru svojega gladkega in prijetnega pripovedovanja. *Ivan Zorec.*

Erjavec Fran: Slovenci. Zemljepisni, zgodovinski, politični, kulturni, gospodarski in socialni pregled. V Ljubljani, 1923. 259 str. (Znanstvena knjižnica, 6. zvezek.)

Erjavec si je stavil vse hvale vredno nalogo, da poda v enotno sestavljeni knjigi točen opis celokupnega slovenstva na vseh poljih javnega udejstvovanja in zasebnega narodnega življenja; tak opis bi naj služil v informacijo inozemstvu, Slovincem samim pa bi naj bil nekako zrcalo, v katerem bi naj brali, kaj so doslej že opravili in kaj je še treba opraviti. Vse gradivo je razdeljeno v dvanajst poglavij: 1.) slovensko ozemlje, 2.) Slovenci v preteklih stoletjih, 3.) slovenski preporod, 4.) Slovenci med svetovno vojno, 5.) Slovenci po osvobojenju, 6.) slovenske politične stranke, 7.) slovenski jezik, 8.) slovenska književnost, 9.) slovenska upodablajoča, glasbena in dramatična umetnost, 10.) ljudska prosveta in kulturne organizacije, 11.) slovenske gospodarske in socialne razmere, 12.) Slovenci in Jugoslavija. Kdo drugi bi si želel mogoče drugačna poglavja ali med njimi vsaj drugačno razvrstitev; vzemimo stvar kakor je pred nami in priznajmo, da je tukaj n. pr. tvarina, ki se obravnava v pogl. 9. do 11., sploh prvič v celotnem pregledu sestavljena in marsikje črpana iz prvotnih, v tisku sploh še ne priobčenih virov.